

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

ΕΡΓΟ «Προεπισκόπηση για επέκταση λατομείου Α΄ τάξης μπεντονιτικής αργίλου ιδιοκτησία της εταιρείας "PELETICO PENTA LTD" στην κοινότητα Ασγάτα στην επαρχία Λεμεσού ΛΕΜ/00354/2019»

1. Εισαγωγή

Η πιο πάνω αίτηση για το εν λόγω έργο υποβλήθηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως στο Τμήμα Περιβάλλοντος στις 18/7/2019.

Με βάση τις απόψεις των εμπλεκόμενων τμημάτων, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23, ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

Απόψεις ζητήθηκαν από το Τμήμα Γεωργίας, το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και την Υπηρεσία Μεταλλείων.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το εν λόγω έργο αφορά επέκταση λατομείου για εξόρυξη μπεντονιτικής αργίλου. Η αιτούμενη έκταση βρίσκεται στο τεμάχιο 405 και Φ/Σχ. 55/09 στην περιοχή Ασγάτα της επαρχίας Λεμεσού και εφάπτεται με το ήδη υφιστάμενο λατομείο της εταιρείας. Το τεμάχιο είναι αποψιλωμένο από βλάστηση και εντός αυτού δεν υπάρχει οποιοδήποτε υποστατικό.

Η εκμετάλλευση του υλικού θα γίνεται με μηχανικά μέσα, ενώ θα συλλέγεται σε φορτηγά και θα οδηγείται στις εγκαταστάσεις της εταιρείας Peletico Penta στο Πεντάκωμο. Υπολογίζεται ότι θα λατομηθούν περίπου 133 000 m³ υλικού.

Το τεμάχιο εμπίπτει σε περιοχή λατομικής ζώνης η οποία στα βόρεια, νότια, νοτιοδυτικά και νοτιοανατολικά συνορεύει με ζώνη προστασίας Ζ1 ενώ στα δυτικά με κτηνοτροφική ζώνη Δ1 και ανατολικά με γεωργική ζώνη Γ3. Βρίσκεται σε απόσταση 2 km από το Μοναγρούλλι και 3 km από την Ασγάτα. Η πιο κοντινή οικιστική ζώνη Ασγάτας απέχει από το λατομείο 2,7 km και του

Μοναγρουλλίου απέχει 1,3 km. Σε απόσταση 240 m δυτικά-νοτιοδυτικά υπάρχει κτηνοτροφική μονάδα ενώ σε απόσταση 1 km υπάρχει λατομείο διαβασικού πετρώματος.

Το τεμάχιο αποστραγγίζεται από τους παραποτάμους του ποταμού Αργάκι του Πύργου, ενώ το φράγμα της Καλαβασσού βρίσκεται σε απόσταση 4 km. Ο πλησιέστερος γεωαρχαιολογικός χώρος βρίσκεται στην Καλαβασσό σε απόσταση 6 km.

3.Περιγραφή από τον μελετητή για πιθανές σημαντικές επιπτώσεις που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

Στάδιο κατασκευής- Στάδιο λειτουργίας:

- Στερεά απόβλητα: Δεν θα υπάρχουν στερεά απόβλητα αφού το υλικό θα αφαιρείται και θα μεταφέρεται στο εργοστάσιο της εταιρείας στο Πεντάκωμο για αποξήρανση.
- Χλωρίδα-πανίδα: Η περιοχή ανάπτυξης είναι ήδη αποψιλωμένη από βλάστηση οπότε δεν αναμένεται να επηρεαστεί οποιαδήποτε χλωρίδα
- Αέριες εκπομπές: κατά τη λειτουργία θα υπάρχουν αναπόφευκτες εκπομπές σκόνης από την εξόρυξη, το φόρτωμα και η διακίνηση φορτηγών οι οποίες θα καταστέλλονται με την συνεχή διαβροχή των δρόμων κοντά στο λατομείο. Επίσης θα εκπέμπονται αέριοι ρύποι από καύσιμα που θα χρησιμοποιούν τα διάφορα μηχανήματα του λατομείου. Δεν προγραμματίζεται λήψη επιπρόσθετων μέτρων εκτός από την τακτική συντήρηση των μηχανημάτων αυτών.
- Θόρυβος: ο θόρυβος θα προέρχεται κυρίως από την διακίνηση φορτηγών και την εξόρυξη και φόρτωση του υλικού.
- Αλλαγή μορφολογίας: τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής αναμένεται να αλλοιωθούν με αποτέλεσμα την μεταβολή των οπτικών χαρακτηριστικών του τοπίου. Η συνέχεια του φυσικού ανάγλυφου διακόπτεται απότομα, πράγμα που θεωρείται σαν αρνητική επίπτωση από πλευράς αισθητικής και μορφολογικού σχήματος.

4.Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον και προτείνονται από τον μελετητή

Τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων τα οποία προτείνονται στο έντυπο πληροφοριών είναι τα εξής:

- Σκόνη: Η συστηματική διαβροχή των χωμάτινων δρόμων και πλατειών του λατομείου, η κατάβρεξη και συντήρηση του δρόμου προσπέλασης κατά την μεταφορά του υλικού.
- Μορφολογία: Τα μέτρα αντιμετώπισης των γεωμεταβολών τα οποία προτείνονται είναι τα εξής: ελαχιστοποίηση των επεμβάσεων, σταδιακή αποκατάσταση και αναβάθμιση του φυσικού τοπίου, ορθή επιλογή διάταξης των εργασιών, διαμόρφωση των χώρων, δεντροφυτεύσεις και δημιουργία κατάλληλων χώρων απόρριψης ακρήστων.
- Θόρυβος: Τα μέτρα για αντιμετώπιση της ηχορύπανσης είναι να γίνεται τακτική συντήρηση των μηχανημάτων και χρήση ωτοασπίδων από το προσωπικό.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι η εν λόγω αίτηση δεν βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου Natura 2000.

6. Διαβουλεύσεις

- Τμήμα Γεωργίας: Τοποθετήθηκε θετικά για το εν λόγω έργο
- Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων: Τοποθετήθηκε θετικά για το εν λόγω έργο
- Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας: Τοποθετήθηκε θετικά για το εν λόγω έργο
- Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης: Τοποθετήθηκε θετικά για το εν λόγω έργο
- Υπηρεσία Μεταλλείων: Τοποθετήθηκε θετικά για το εν λόγω έργο

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο Ν.127(Ι)/2018, καθώς και τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του εν λόγω Νόμου και δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα που επισυνάπτεται.

Μήνα Πατσαλίδου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
21 Οκτωβρίου 2019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΓΟ «Προεπισκόπηση για επέκταση λατομείου Α΄ τάξης μπεντονιτικής αργίλου ιδιοκτησία της εταιρείας "PELETICO PENTA LTD" στην κοινότητα Ασγάτας στην επαρχία Λεμεσού ΛΕΜ/00354/2019»

ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

1. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καταστολή της σκόνης και συγκεκριμένα:
 - Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, αν απαιτηθεί.
 - Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
 - Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους.
 - Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από / προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
 - Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματοουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
 - Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
 - Αποφυγή διεξαγωγής χωματοουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια δυνατών ανέμων.
 - Οι χωματοουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια.
 - Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων / αποσπάσεων υλικών σε / από σωρούς και η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
 - Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
2. Θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
 - Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων.
 - Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων.
 - Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
 - Χρήση σιγαστήρων, πλευρικών παραπτετασμάτων και ηχομονωτικών περιβλημάτων όπου είναι δυνατόν.

- Τήρηση του ωραρίου εργασίας.
 - Τα μηχανήματα του έργου θα πρέπει να τοποθετούνται όπου είναι δυνατόν μακριά από άλλες ευαίσθητες αναπτύξεις.
 - Σωστός προγραμματισμός των εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο έργο.
3. Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο δίκτυο. Να μη δημιουργηθεί νέο οδικό δίκτυο και να μη γίνει καμία αναβάθμιση ή ασφαλίστευση του υφιστάμενου οδικού δικτύου.
 4. Τα μηχανήματα, φορητά και άλλα συναφή που σχετίζονται με τις εργασίες λατόμησης να περιοριστούν στον αιτούμενο χώρο και σε καμία περίπτωση εκτός αυτού.
 5. Να γίνει οριοθέτηση του χώρου λατόμησης καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του λατομείου κατά τρόπο μόνιμο και που να επιτρέπει τον έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.
 6. Τα άχρηστα υλικά εξόρυξης να τοποθετούνται μόνο εντός των ορίων του χώρου προνομίου που θα εγκριθεί η λατόμηση.
 7. Να μην υπάρχει ανεξέλεγκτη απόρριψη άχρηστων αντικειμένων ή αποβλήτων στον περιβάλλοντα χώρο εντός και εκτός του χώρου λατόμησης.
 8. Να γίνεται τακτική συντήρηση και έλεγχος όλων των μηχανημάτων και οχημάτων ώστε να αποφεύγεται η ατελής καύση και αυξημένες εκπομπές αέριων ρύπων.
 9. Να τηρούνται οι πρόνοιες των περί ελέγχου της ρύπανσης της ατμόσφαιρας (μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις) κανονισμών του 2004 έως 2018.
 10. Οποιαδήποτε απόβλητα από τη λειτουργία του έργου (π.χ. μεταχειρισμένα μηχανέλαια, ελαστικά, στερεά απόβλητα) να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται προσωρινά σε ξεχωριστούς, ειδικά διαμορφωμένους, χώρους για αποθήκευση με κατάλληλη σήμανση και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 (Αρ. 185(Ι)/2011) έως 2016 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κερτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Διαχείριση Αποβλήτων].
 11. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
 12. Να μην γίνεται απόρριψη ή καύση απορριμμάτων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού μέσα στο χώρο του λατομείου ούτε αυτά να θάβονται μαζί με τα μπάζα κατά την επαναφορά του τοπίου.
 13. Κατά τη διάρκεια λειτουργία του έργου θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας των εργαζομένων.

14. Να ληφθούν δεσμευτικές πρόνοιες για σταδιακή και πλήρη αποκατάσταση του χώρου με το πέρας της λειτουργίας του λατομείου, με συγκεκριμένους όρους που θα καθοριστούν βάσει των απόψεων των αρμοδίων αρχών.

15. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας των εγκαταστάσεων να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.

16. Η αποκατάσταση του χώρου πρέπει να περιλαμβάνει την κατάλληλη διαμόρφωση του ανάγλυφου (μερική ή ολική επιχωμάτωση του λατομικού χώρου) και ήπιας μορφής βαθμίδες για παρεμπόδιση της διάβρωσης.

17. Η δημιουργία αναβαθμίδων να γίνει με ικανού πάχους εδαφικό υλικό, με σκοπό την αποκατάσταση και προετοιμασία των επιφανειών για την εγκατάσταση (α) βλάστησης με φύτευση ή/και σπορά από αυτοφυή είδη τοπικής χλωρίδας και (β) υποδομής για τη συντήρησή της βλάστησης (δίκτυο άρδευσης κλπ).

18. Με την αποπεράτωση της λειτουργίας του λατομείου τυχόν σωροί από άχρηστα εξορυκτικά υλικά (μπάζα) θα πρέπει να ισοπεδωθούν χωρίς να δημιουργούνται έντονα ανώμαλες επιφάνειες.

19. Οποιαδήποτε απόβλητα από την αποξήλωση/αποκατάσταση του έργου να διαχωρίζονται και να μεταφέρονται σε ξεχωριστούς, ειδικά διαμορφωμένους, χώρους για αποθήκευση με την κατάλληλη σήμανση και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

20. Σε περίπτωση κατά την οποία τα μπάζα του λατομείου δε χρησιμοποιηθούν για την αποκατάσταση του χώρου λατόμευσης εντός τριών ετών, τότε ο χώρος απόθεσης τους θα θεωρηθεί εγκατάσταση εξορυκτικών αποβλήτων με βάση τον περί Διαχείρισης των Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας Νόμο (Ν.82(Ι)/2009) και θα πρέπει να τηρηθούν όλες οι πρόνοιες του προαναφερθέντα νόμου που καλύπτουν τη συγκεκριμένη εγκατάσταση.

21. Να ζητηθούν οι απόψεις του Τμήματος Γεωργίας για την διαδικασία αποκατάστασης όταν κατατεθεί σχετικό σχέδιο στην Υπηρεσία Μεταλλείων από την αιτήτρια εταιρεία.

22. Να ληφθούν όλες οι πρόνοιες και τα μέτρα πυροπροστασίας για αποφυγή πυρκαγιάς και επέκτασης της σε παραπλήσια τεμάχια της ευρύτερης περιοχής.

**ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2019**